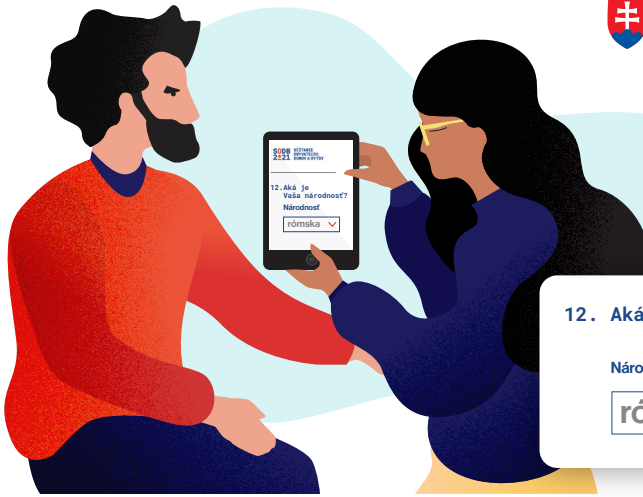

ÚRAD
SPĽNOMOCNENCA VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE RÓMSKE KOMUNITY

12. Aká je Vaša národnosť?

Národnosť

rómska

Soske te čhinel tele e romaňi nacija?

- Naladžan pes vaš e daj the dad, vaš peskeri čhib vaš od ako san, čhinen tele peskeri nacija
- Bararena peskeri kultura, čhib, dovakerena pes pro ratuša romanes.
- Bararela pes amari zor te vakerel pal o amare problema, save Tumen kikiden sar romaňa nacija, te rozginel pal o gaveskere the themeskere problema.
- Tumare čhave šaj sikhľona the andre peskeri dajakeri čhib – romaňi čhib.
- Džanela pes pal amende, dičhola amen andro jekhetaniben – Hela buter programa pal o Roma andro mediji.

Nabisteren:

- Hin tumen čaćipen korkore pal peste te phenel savi nacija tumen hin. Ņiko tumen ke vareso kikidel, űiĉ zoraha te phenel. Oda hin tumaro gondolipen, čaćipen.
- Naden pes te daravel avri le naĉaćipenenca.
- O informaciji pal e tumari nacija pes napisinen andro opĉiansko preukazis u naŝti Tumenge kerel űiko űisave problemi/nalaĉhipena.
- Naŝti pes kerel e diskriminacija pal e nacija the etnicita, pal ada, kaj pes lĳkeren ke peskeri romaűi nacija.

1

So hin nacija u so hin themeskero savoredĵenengero?

Themeskero savoredĵenengero hin, kaj sam savoredĵenengere manuŝa andre Slovaĉiko republika – kada pes lekhavel/pisinen andro obĉiansko preukazis, the ko savore thana ko jekhetaűiben. Ko manuŝengero rachiűiben, khera the bitovki dujezera biŝthejekhto berŝ amendar naphuĉen ĉi sam savoredĵenengere, vaŝ ada kaj savore sam savoredĵenengere ke Slovaĉiko republika. Te amen hin savoredĵenengero ke Slovaĉiko republika, palis amen hin savore čaćipena, kamplipena the laĉiphena, save hin savoredĵenen SR

Andre Slovaĉiko dĵiven manuŝa pal o buter naciji – no savoren hin savoredĵenengero pal e Slovaĉiko republika. Pal ada peske ko rachiűiben ŝaj ĉinas /pisinas the e nacija. Naciji hin igen but, sar hin e ungriko, űemciko, ĉechiko, romaűi, rusiűiko, the aver. La nacijaha sikavas savorenge amaren phure daden the dajen. E nacija hin amari kultura, ĉhib, amaro ŝuűiben. E nacija nane savoredĵenengero, napisinel pes andro dokladi.

The te peske daha ko rachiñiben romañi nacija, ačhel amenge Slovačiko savoredženengero .

2

Hela man miri nacija pisimen andro občiansko preukazis abo pro varesave ratuša?

Na. Ko občiansko preukazis pes e nacija napisinel/lekhavel.Ñisavo ratušis našti pal e nacija sikavel pal o manuša (ada hin zakazimen). Ko občiansko preukazis amen hin o savoredženengero – u ada hin sakovar savoredženengero ke Slovačiko republika, the akor te amen hin romañi nacija.

3

Soske bi peske majinavas te čhinel tele/pisinel e romañi nacija, te dživav pre Slovačiko? So alestar man hela?

Pal e nacija sikavas peskere papen, peskeri kultura. Hin lačho te pes ko rachiñiben sikavena so nekbuter Roma, vašoda kaj palis o politika mušinena buter te kerel buti prekal o Roma. E nacija hin amaro šunipen, sar pes šunas te hel – či Rom , Slovakos, Ungros...the pal kada peske sako manuš šaj peskeri nacija len avri savi kamel. Te sam barikane pro oda ko sam , pro peskere papi, palis čačipnaha peske laha avri romañi nacija. No ada hin biphandlo gondolipen sakone manušeskero, ñiko amen našti kikidel ke varesavi nacija so amen nakamas.

4

Čhinen peske/ pisinen peske o Roma e romañi nacija?

He, den peske. O rachiñiben pes kerel sako deš berš, palunestar oda has andro berš dujezera dešthejekhto. Akor peske pisinde/ čhinde tele e romañi nacija buter sar šel ezera manuša. E romañi nacija peske čhinen tele/pisinen o bare romane manuša, lavutara, sikhľarde...

Te peske me činava romaňi nacija, hela feder varekaske avreske pal ada?

Na, ada pes našti ačhel, ňisave love aňi projekti , save bi šaj vareko chud'la vaš oda, kaj ko rachiňiben peske čind'an e romaňi nacija.

Šaj phenas, te pes tumen rachinena ke romaňi nacija, pal'is tumen hin čačipen:

- te bararel peskeri kultura,
- te chutkerel o informacij ke dajakeri čhib, oda hin the andre romaňi čhib,
- te jekhetaňarel pes ko nacijakere jekhetaňibena.

Šaj pes mange vareso ačhel te peske dava romaňi nacija?

Na. Sar pes rachinena ko rachiňiben, nadžala ňikhaj avreter. Ko ňisavo ratušis nahena kala informaciji, savi nacija peske il'an avri. Kada hin but baro zakazis prekal e diskriminacija vaš oda kaj san manuš pal e nacija abo etnicko grupa. Pal e diskriminacija kaj san nacijakero, etnicko manuš pes lel the kada te tumenca vareko vakerel abo kerel inakšeder sar le aver savoredženengere manušenca ke Slovačiko republika. Kada kaj san manuš pal e nacija Tumenge našti anel ňisave pharipena ko Tumaro dživipen.

